

Gebruikersgroepen en POCO Software: Zal het nieuwe idee werken?

Verbreiding van de Software Ontwikkelingscyclus

BETTY COLLIS

Universiteit Twente

In de column van de laatste maand beschreven we één van de belangrijkste beperkingen van de 'traditionele' benadering bij de ontwikkeling van educatieve software--dat de ontwikkelingscyclus geen structureel gebruik maakt van de ervaringen van de gebruikers-kopers van de software pakketten, en ook na aankoop van de pakketten intensieve contacten met gebruikers-kopers niet stimuleert. Wij merkten op dat het POCO project zich oorspronkelijk moest beperken tot deze meer traditionele benadering, doch dat het nu mogelijk is, dank zij veranderingen in het beleid van het Ministerie van Onderwijs en Wetenschappen, een meer intensief contact met gebruikers in de praktijk na te streven. Eén strategie die POCO daarbij lanceert is het starten van gebruikersnetwerken.

GEbruikersNETWERKEN

Het doel van gebruikersnetwerken is betere communicatie tussen de gebruikers en de ontwikkelaars van het POCO product. Dit zal gebeuren via telecommunicatie. Er wordt uitwisseling van ervaringen, praktische tips, en lesideeën gepland tussen scholen en docenten. Daarbij wordt gebruik gemaakt van zogenaamde telematische gebruikersconferenties, hulpfuncties via een bulletin-board ten behoeve van gebruikersproblemen, en een toegang voor docenten tot evaluaties van de producten. Ook wordt de mogelijkheid genoemd om door het laden via een modem van een demonstratiepakket een eerste ervaring met het pakket te verwerven. Deze 'open markt' benadering heeft de potentie om docenten, begeleiders, nascholers, uitgevers en ontwikkelaars in direct 'electronisch' contact met elkaar te brengen.

Dit is een uitstekend idee. Als het echt in beweging komt kan dit een significante bijdrage leveren aan het nuttig gebruik van educatieve software in Nederland. Het zal groepen samenbrengen die te dikwijls geïsoleerd van elkaar werkzaam zijn, doch die allen een kritische bijdrage kunnen leveren aan de levenscyclus van educatief software-gebruik. Deze benadering kan een kosten-effectieve en gemakkelijke manier zijn voor docenten om op de hoogte te raken van nieuwe producten en ze op proef te gebruiken, om nieuwe ideeën en inzichten te verwerven, en om hulp en suggesties te krijgen. Het kan de revisie of het ontwerp van producten en de ontwikkeling van effectief docenten en leerlingmateriaal verbeteren. Het kan ook leiden tot het ontstaan van persoonlijke netwerken tussen gebruikers. Daarvan is in het verleden voldoende aangetoond dat ze zeer behulpzaam kunnen zijn voor docenten, maar ook voor ontwikkelaars en marktonderzoekers. Als toegevoegde waarde kan deze nieuwe benadering ook bijdragen aan het gebruik van telecommunicatiefaciliteiten tussen docenten als een handig communicatiemiddel.

ALS....?

Maar wat is de 'als...?'. De 'als' heeft betrekking op het ontwikkelen van voldoende 'kritische massa' van gebruik en invoer. Een kritische massa vanuit de diverse groepen die de gewoonte zullen ontwikkelen om van het systeem gebruik te maken en eraan bij te dragen. ECC heeft een belangrijk initiatief genomen en heeft ervaring met menselijke netwerken en telematica. Zie daarvoor de ECCLES database die ECC beschikbaar heeft. Het goede idee moet nu in de praktijk gebracht worden.

BELEMMERINGEN

Het idee zal daartoe drie belangrijke belemmeringen moeten overwinnen: (a) het beperkte gebruik of zelf besef omtrent telecommunicatie mogelijkheden bij de overgrote meerderheid van de potentiële klanten, (b) het relatieve gebrek aan ervaring bij vele van de beoogde participanten en actoren (ontwikkelaars, auteurs, uitgevers, docenten, opleiders en onderwijsbegeleiders) ten aanzien van min of meer permanente communicatie met elkaar, en (c) het vinden een voldoende aantrekkelijke stimulus om deze eerste twee belemmeringen te overwinnen en snel een 'kritische massa' van gebruik en gebruikers te genereren. Als deze belemmeringen niet worden overwonnen bestaat het gevaar dat potentiële gebruikers het systeem slechts één keer zullen gebruiken, en op dat moment te weinig interessante informatie zullen vinden, om vervolgens het nooit meer opnieuw te proberen. Het zal interessant zijn om te volgen hoe dit derde aspect zich zal ontwikkelen.

WAT IS NODIG?

Om dit derde aspect te stimuleren is een centrale coördinator nodig met voldoende tijd, enthousiasme, verbeeldingskracht en geduld. Maar ook zijn initiële inspanningen nodig van sleutelfiguren om ook de andere groepen die genoemd zijn te stimuleren. Dit is een moeilijke combinatie. Ik wens het initiatief veel succes en hoop dat het de ondersteuning krijgt die het verdient om wortel te schieten. Als dit gebeurt kan dit initiatief bijdragen tot een vernieuwing van de educatieve software ontwikkeling in Nederland, en een verbetering van het gebruik van software in het onderwijs.